

6 Mayıs 1967

No. ....
Meydan (İstanbul)

MÜZİK

Müzik ve disiplin

Köln oda orkestrasının konserinde Haendel ve Nivaldi gibi klâsiklerle Bartok ve Kirchner gibi modernler bir arada hiç yadırganmadan dinlendi ve başarıyla çalındı.

Toplu müzikten söz edilirken teknikte itina ve ustalık beraberlikde disiplin ve kuvvetli bir ifadeye ulaşmak için birlik düşünülür, ve aranır. Köln Oda Orkestrasını dinlerken bunları sanki unutarak genç bir topluluğun önümüzde beliren ifade kudretine kapıldık. Teknikleri işlenmiş, dikkatleri zinde, işlerini en dürüst san'atçı şuuruyla görenlerden üyeleri. Temelde bulunan bu şuurdur zaten san'at

eserine niteliğini sağlayan. Aynı şuur-la başlarında bulunan şef Günter Kehr'in yönetimiyle güzel müzik dinleten bir topluluk bu.

Haendel ve Vivaldi gibi klâsiklerle Purcel ve Mozart arasına sıkıştırılmış Hömberg, Bartok ve Kirchner gibi modernler karması programda hiç yadırganmadı, hartâ zevkle dinlendi.

Haendel'in sol minör konçerto — grosso'su üyelerin sağlam disiplini ve müziğe nüfuz kaygısıyla güzel bir müzikal ifade olarak çalındı. Belki icra da Haendel müziğinden beklenen tüm kaplayıcılık yoktu ama, hünerli ellerin etkisiyle beliren müzik değeri anlaşılıyordu. Bir az daha «nuance» arandı. Fakat dengeli bir icranın sağlamlık duygusu doyurucu oldu.

Vivaldi'nin «mevsimleri» de aynı itina ile çalındı. Viyolonist Patricia Cadiz işlenmiş bir teknik özellikle «detaché» yaylarda beliren alete nüfuz kudretıyla kaliteli bir solist olarak dinleyiciye huzur verdi. Dinleyiciye rahatlık veren üstün icracı niteliği bu emniyet unsuru hepsinde belli.

Hömberg'in «yaylı sazlar için müziği» topluluğun «homogène» niteliğini en iyi gösteren parça oldu. Strawinski'nin estetik zevkinden renklenmiş, çağdaş olmakla beraber klâsik formları hatırlatan, kısımlar arasındaki düzenle belki «epvergure-ü olmayan, fakat güzel bir ifade sağlamak için samimi bir çabayı duyuran bir eser. Yönetimindeki titizlikle daima dikkati çekmiş olan şefin işaretleri ile enerjik bir atakla başladı, aynı zindellikle bitti.

Gene modern üslubun bütün karakteristiklerini taşıyan Kirchner'in «iki

minyatürü» âletler arasında çeşitli «efet»ler yaratan bir düzende. Hele violada, Rainer Moog'a kalitelerini göstermeye yaradı. Purcel'in «Dido ve Aeneas Uvertürü»ünden sonra Mozart'ın re majör «Serenata Notturmo» su zengin bir müziğin hünerli ellerde kazandığı verime örnek oldu. Solistler arasında kemancı Sigrid Forsman ve çellist Susanne Basle ayrıca övülmeğe değer. Bununla beraber övgüden bütün topluluk üyelerinin haklarını da saklı tutmak gerek. Hepsi o kadar değerli.

Konsere misafir solist olarak genç çellist Reşit Erzin, Vivaldi'nin mi minör viyolonsel konçertosuyla katıldı. Orkestranın bıraktığı kuvvetli etki yanında bu çellist çok güzel bir sürpriz oldu. Daha çok zindeliğiyle sürükleyen bir orkestra eşliğinde, güzel bir ses in ce bir yorum, san unsuru daha dokunaklı belirten gerçek bir san'atçı olarak belirdi. Konçertonun Largo kısmında, geliştikçe ilerde âsil bir icraya ulaşmaya yol açabilecek kibar ölçüler gösterdi. İmkânlarına inanarak, elde edebileceği gerekli cesaretle yolunu gelecekte daha uzaklara götürebileceğini ümit etmek için sebepler bunlar.

Köln Oda Orkestrası, bize bu yıl üstün değerde müzik dinletme yolunda çok değerli çabalarını gördüğümüz Türk-Alman Kültür Merkezinin işbirliğiyle İstanbul Filarmoni Konser Burosunun tanıttığı en değerli topluluklardan biri. Konser mevsimi bu yıl çok dolu geçmekte. Gürültü yapan ve böyllelikle dikkati çeken adların yanında bu iki kuruluşun ilginç programları düşünlemekle sağladığı kültür imkânları bir ihtiyacı karşılamış ve özel bir yönden doyurucu olmuştur. Bunun değeri de çok büyüktür.

Dr. Reyhan H. ER